

1216. SZ.

szes rágó-
edig: pat-
és mezei
erekre és
aló veszély

szes fér-
polokat,
ogarakat,
fajzattal

szer, ha-
állatnem
zer létezik.

vógyszeré-
knél.

u urnál.
(62-12.3)

Tarsai
yban.

asut.

ssza

Sz.-v.	Sz.-v.
4403	4401
I-III.	I-III.
740	715
621	458
548	406
322	323
426	245

357	1232
345	1220
344	1219
335	1211
323	1157
315	1149
257	1130
235	1110
224	1059
210	1044
155	1029
138	1013
127	1001
115	949

1158	4411
148	1081
100	928
1251	918
1241	906
1221	843
1203	754
1149	735
1128	708
1112	645
802	150

ssza

Sz.-v.	V.-v.
4505	4511
I-III.	I-III.
740	715
531	—
149	1031
123	1008
105	953
—	606
1112	645
—	150

Szerkesztősegi iroda:

Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 53. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónap ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasar- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, március 5.

A honvédelmi miniszter nyilatkozata.

Nagybeeskerek, március 5.

A képviselőház tegnapi ülésének leg-
kiemelkedőbb része volt kétségtelenül az
a beszéd, a melylyel Nyíry Sándor hon-
védelmi miniszter reflektált az ujoncmeg-
ajánlási javaslat általános vitájának végén
az elhangzott obstrukciós okoskodásokra.

Ez a beszéd kiváló elme és mély-
gesen érző szív terméke s lehetetlen báfása
elől elzárkózni azoknak, akiknek elméjét
nem zavarta meg az oktalan indulat s
akiknek szíve érezni tud.

Lehetetlen meg nem látni az igazsá-
got, mikor a honvédelmi miniszter vissza-
pillantást vetett tegnapi beszédében a katonai
nevelés terén elért nagy eredményekre s
kért a képviselőket, hogy felretéve minden
párttaktikát, legalább az alapítványi helyek-
ről rendelkező törvényjavaslatot bocsássák
keresztül.

Nem a legtermészetesebb kötelességet
tárta-e elő a miniszter, mikor ehhez még
hozzá fűzte azt a kérését, hogy a képvisel-
ők a társadalomban hassanak közre, hogy
a magyar fiúk most már nagyobb számban
töltsék a katonai pályára, hogy elfog-
lalhassuk azt a helyet, mely a hadseregben
bennünket magyarokat hadi erényeinkkel
fogva joggal megillet?

Minden szívnek meg kell rezdülnie,
mikor a miniszter beszédének további folya-
mán jellegzetesen állította a Ház elé a
romboló obstrukció továbbhuzódásának
veszedelmeit. Minél később adják meg
az ujoncokat, annál tovább tolódik ki az
az időpont, a melyben a tartalékosokat és
póttartalékosokat hazabocsáthatják. Har-
mincezer kenyérkereső ember vesz el csalá-
djára számára hosszú időre. De közel ötven-
ezer ember az, a ki várja az időt, hogy

hadkötelezettségének mielőbb eleget téve,
családát alapíthasson.

Am a kormány lelkiismeretesebben
fogja fel kötelességét, mint az obstruáló
hazafiak. Mint a honvédelmi miniszter már
tegnap jelezte, a részletes vita során mó-
dosítást fog benyújtani, mely szerint a
sorozást kivételképpen gyorsabban, már
két hónap alatt végrehajtsák. A tartaléko-
sokat és póttartalékosokat pedig nyomban
az új legények bevonulása után hazaboc-
sáttják. Tehát három hóval előbb, mint
eleve tervben volt.

A kalendáriumszerű terminusok szerint
tehát a tartalék és póttartalék már május
elején el lenne bocsátható, ha az ujonco-
kat hamarosan megszavaznák. Így hát leg-
alább a nagy mezei munkákra még jutna
munkás kar!

Az obstrukció hőseinek szeme elé
tárta azt a csapást is, amely sok-sok ezer
embert ér ártatlanul, ha néhány kényel-
mesen nyugtázó ur makacsodása folytán
az 1903-iki ujoncok májusra be nem
vonulhatnak. Lepellezzenül ki mondta,
hogy ez esetben az októberben kiszol-
gálandó legénység hazabocsátása is kérdé-
sessé válnék! További 60—70 ezer ember
sorsáról van itt szó! Ime az obstrukció
nemzeti vívmányai.

Az igazgaskodók, eltekintve attól,
hogy megrendítik a legválságosabb kül-
politikai helyzetben az ország védképes-
ségét, emberileg is bünt követnek el,
mert mindent egybevetve 160 ezer magyar
honpolgár érdekeit habbal tiporják, családi
tűzhelyüket feldulják s megelhetesüket tönkre
teszik. Joggal követelhetne a miniszter,
hogy ha már harcukról semmi szín alatt
sem hajlandók lemondani, legalább az
ujoncozási javaslatot bocsássák keresztül.
Ha pedig sem az ész, sem a szív érvei

nem használnak, teljes joga, sőt köteles-
sége a kormánynak, hogy minden esz-
közzel megakadályozza azt, hogy néhány
zöld politikus miatt, ezrek és százezrek
bolgogulása, egzisztenciája tönkre menjen.
Ez az ország érdeke.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
dél 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órá-
tól 1/4 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére
minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész
nap nyitva marad.

— **Március 15-ike.** A szabadság napjának
megünneplése az idén kiválóan érdekes és nagy-
szabású lesz. A torontálvármegyei magyar köz-
művelődési egyesület és a kaszinótársulat egye-
sülve rendezi ugyanis az idén márciusi ünnepséget.
A két egyesület tegnap nagyjában már meg-
állapította a március 15-iki programot, amely
szerint az ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődik
Első száma a Himnusz. 2. Ünnepi beszéd. Mondja
dr. Várady Imre. 3. „Az volt tavasz”. Költemény
Jakab Ödöntől. Szavalja Csapó Kálmán kir.
segédantelfelügyelő. 4. Szózat. A programot eset-
leg még egy női szavallással kiegészítik.

— **Iparhatósági ülés.** Nagybeeskerek város
iparhatósága ma délelőtt 11 órakor dr. Perics
Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, a
melyen 1 kereskedésre és 2 mesterségre vonat-
kozólag adtak iparendelést. Törlés ez alkalom-
mal 2 volt. Az iparhatóság ezenkívül még több
folyó ügyet intézett el.

— **A jövő év választói.** Tisza István gróf
miniszterelnök mint belügyminiszter a következő
körendeletet intézte Torontálvármegye és Nagy-
beeskerek város központi választmányához:

Az 1899. évi XV. t.-c. 145. §. rendelkezé-
sehez képest az országgyűlési képviselőválasztók
névjegyzékének folyó évi kiigazítása március hó
első napjaiban lenne megindítandó.

A „TORONTÁL” tárcája

Miért házasodtam én meg?

Én — bocsássanak meg kérem, hogy mind-
járt önmagamról kezdek beszélni, — tehát én
egy ötven esztendő agglégény vagyok — azaz,
hogy csak voltam és miután igen kellemesen
éreztem magamat legényállapotomban, eszem-
ágában sem volt, hogy feleség után nézve vál-
toztassak helyzetemen.

A háztartásom is olyan pompásan el volt
látva, hogy abszolút nem éreztem a feleség
hiányát. Rugby asszony pompás szakácsné volt.
Igaz ugyan, hogy földi hájakban nem veteke-
dhetett volna a spaai szépségversenyek nyerte-
seivel, még nem is volt valami fiatal személy, de
hát arra igazán nincs is szüksége egy agglégény
gazdasszonyának, hogy szép és fiatal legyen. És
mondom, nagyszerűen főzött. A levelei, a sültjei
és az előetelei igazán isteniok voltak. Hát még a
pástétomai meg a puddingjai! Azokról nem is
akarok beszélni, mert méltó jelzőket úgy sem
találhatnék rájuk. Ezekkel a műalkotásokkal szem-
ben valóságilag eltörpültek hátrányai. Rugby asz-
szony ugyanis egy kicsit szenvedélyes, lobbánékony
természetű volt, szeretett haugosan és sokat be-
szélni, azonkívül pedig termetre nézve becsülettel
kiállta volna a versenyt akarmelyik porosz grána-
tossal. De mi volt mind ez, akarmelyik sültjével
szemben?

Szóval, boldogságom emberi fogalmak szer-
int a lehető legteljesebb volt; és ez a boldogság
talán az idők végéig eitarthatott volna, hogyha
eszembe nem jut egy napon kocsis és lovat
vásárolni. Addig tudniillik tökéletesen meg voltam
elégedve, ha bérkocsin mentem dolgaim után,
hanem hát rossz szellemem egy napon elhitette
velem, hogy feltétlenül szükségem van egy ekvi-

pászra. A fogathoz azonban kocsis is kellett és
mi sem természetesebb, hogy a kocsis már a
legelső napon pompásan összeharatókozott szakács-
némmal, Rugby asszonnyal. Ez pedig annál is
inkább éthető volt, mert kocsisom határozottan
rokonszenvezett a jó konyhával. A Rugby asszony
főzljét pedig annyira tudta méltányolni, hogy rö-
vid időn belül a legkorrektebb formában házassági
ajánlattal állt a derék hölgy elé.

Sohase hittem volna, hogy egy férfi ezt
meg merje cselekedni, kocsisom azonban meg-
tette és a retentő valóság csakhamar nyilvános-
ságra is került. Maga Rugby asszony közölte
velem a nagy eseményt.

— Tamás, a kocsis, van a dologban nagy-
ságos ur. — mondta a kiváló asszonyság! —
nagyon derék, esőndes ember és olyan komolyak
a szándékai, hogy kénytelen vagyok a nagyságos
urnak felmondani. Tizenégy nap mulva elme-
gyek. Mind a kétőnknek van egy kis megtakarított
penzeeskénk és Tamás azt akarja, hogy egy kis
vendéglőt nyissunk belőle. Öszintén szólva azon-
ban, sajnálom ezt a helyet itthagyni, mert na-
gyon jól éreztem magamat.

— Itthagyni? — kérdeztem ijedten; —
önnek nem szabad engem itthagynia, Rugby
asszony! Nem! Ebbe semmi áron nem egyezem
bele. Érti?! Semmi áron! Nem bánom, ha már
Tamás annyira odáig van, jól van. Isten neki,
vegye magát feleségül, felemelem mind a kető-
jük fizetését, megteszek mindent, amit csak akar,
de elmennie nem szabad.

— Tessék megengedni nagyságos ur, —
mondta Rugby asszony, — de mint férjes nő
nem maradhatok szolgálásban, azonkívül pedig
egy ilyen kis vendéglő nekem is régi álmomat
képezi. Nem tehetek róla nagyságos ur, igazán
nem szivesen megyek el, de hát nem segít-
hetek rajta.

Rugby asszony a köténye sarkával törülgette

a szemét és nagy elrészkenyedéssel ment ki a
szobából, én azonban egyenesen kétségbe volt-
tam esve.

Honnan keritek én most magamnak egy
olyan szakácsnőt, akinek a főzje legalább né-
miképpen pótolja a Rugby asszony remekét?
Kétségbeesésben meg akartam próbálni még
egyszer a rábeszélést. Csöngettem. Rugby asz-
szony személyesen jött be.

— Jó, hogy jön, Rugby asszony — kezd-
tem a puhitást, — beszélni akarok magával.
Nézze, én mindent jól megfontoltam újra és ki-
jelentem, hogy nem bocsáthatom el.

— De kérem, nagyságos ur, csak nem
szeghetem meg a Tamásnak adott szavamat?!

— Én nem bánom, akárhogy is van a
dolog, de nem vagyok hajlandó a kocsisom ked-
véért éhen halni! . . .

Rugby asszony azonban még ezzel az érv-
vel szemben is megingathatatlan maradt; végre
tehát felhagytam a kísérletezéssel, de azért nem
adtam fel még minden reményt. Ehatároztam
ugyanis, hogy Tamást veszem kezelés alá. Hiszen
lehetetlen, hogy olyan szenvedély lebegjon a
szívében Rugby asszony iránt, a mely semmiféle
módon eloltható ne lenne! Tamással azonban
egyenesen rosszul jártam, mert a szemtelen fickó
nagy hangerővel rám támadt, hogy micsoda
dolog az, két egymást szerető embert tisztességes
házassági szándékáról lebeszélni akarni?! Kere-
ken megmondta a szemembe, hogy nem tűri a
maganügyeibe való jogtalan beavatkozást.

Iszonyuan bosszantott a fickó szemtelensége
és habozás nélkül kikérgettem a szobából.

Délben Rugby asszony valósággal remekelt
az ebéddel, este pedig a vacsorával, mintha
csak értésemre akarta volna adni, hogy ezek a
hattyudalai.

Egész éjjel a szememet sem birtam le-
hunyni. Délig győtrődtem a jövő felett, végre

Mint hogy azonban az idézett törvény 141. §. értelmében a kiigazítás a megelőző év adó-kivetési munkálatai alapján végzendő és mint hogy az 1903-ik évi költségvetés még meg nem szavaztatott s ennek következtében az 1867. évi X. törvények rendelkezésére való tekintettel a múlt évben az adó-kivetési munkát sem volt joghatályos elkészíthető, ennél fogva az esetben, ha a választói névjegyzék kiigazítása céljából szükséges munkálatok jelenleg megindítatnának, az 1899. évi XV. törvények idézett rendelkezésének betartása elháríthatlan akadályokba ütköznék.

Ily körülmények között legcélszerűbbnek mutatkozik az 1903. évre vonatkozó költségvetési, vagy felhatalmazási törvény létrejövételének bevárása s az összeírás, illetve kiigazítási munkálatoknak azon időre való elhalasztása, midőn a törvény alapján az 1903. évre szóló adó-kivetési munkát már joghatályos fog birni.

Ezen indokból egyelőre, vagyis addig, amíg az 1903. évi kivetés joghatályos való elkészültének ideje bekövetkezik, az 1904. évi választói névjegyzék kiigazításának elhalasztása iránt a mai napon a törvényhozás elé megfelelő törvényjavaslatot nyújtottam be.

Midőn erről tudomás végett értesitem, egyúttal tájékoztatólag megjegyzem, hogy célszerűségi szempontból indokoltnak látnám, hogy az összeíró-küldöttségek munkálatának tényleges foganatosítása a törvényhozás további rendelkezéséig felfüggesztessék, mivel tekintettel azon körülményre, hogy az 1899-iki törvény 145. §-a az összeíró-küldöttségek működésének tényleges megkezdését pozitív határidőhöz nem köti s csak azon rendelkezést tartalmazza, hogy az április 15-ig befejezendő, törvényes akadályba egyelőre nem ütközik.

Felhívom, hogy e kérdésben saját hatáskörében határozzon. Budapest, 1904. évi március hó 2-án.

Tisza s. k.

— **A Tmke köréből.** A Torontál vármegyei magyar közművelődési egyesület igazgatósága tegnap délután dr. Pacséri Károly elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Balási József, Herr Ödön, Somfai János, Czegléd István, Jeszenszky Nándor, Szalay József, Mayer Rezső, Bányai Jakab. Az igazgatóság a kaszinótársulattal rendezendő március 15-iki ünnepség megbeszélése után tárgyalta a Délmagyarországi közművelődési egyesülettel való egyesülés kérdését és kiküldötte dr. Pacséri Károly igazgatót, hogy vegyen részt a Dmke március 6-ikán Szegeden tartandó igazgatósági ülésén s az egyesülés dolgában a Tmke függetlenségének és autonómiájának teljes megőrzésével kössön egyezséget a Dmke-vel. Ezután több folyó ügyet intézett el az igazgatóság.

— **A szabad liceum előadása.** A nagybecskereki szabad liceum az állami polgári- és felső

kereskedelmi iskola dísztermében 1904. évi március hó 6-án, vasárnap felolvasást rendez. A felolvasás tárgya: Utazásom Nagybecskerekéről Parisba 1857-ben. Tartja: Menczer Lipót, nyug. várm. főpénztáros. A felolvasás tartalma: Bécsen át Triesztbe. Wiener-Neustadt; Zrinyi és Frangepán sirjánál. Trieszt. Velence. Lombardián át Torinóba. A Mont-Cenien át Lyonba. Paris. — Mainz, Frankfurt; Drezdán, Prágán, Bécsen, Pesten át haza. Kezdeté 6 órakor.

— **A kaszinó közgyűlése.** A nagybecskereki kaszinótársulat holnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlést saját helyiségében.

— **Halálozás.** Mint öszinte részvétellel értesültünk, Schneller Gyula volt városgazda Aranka leánya, élte tavaszán, 18 éves korában tegnap este hosszas kínos szenvedés után meghalt. Az oly korán elhunyt fiatal nőt, kiből Szabó Ferenc apát, orsz. képviselő unokahugát gyászolja, holnap délután helyezik örök nyugalomra.

— **A városi jövedéki alkalmazottak fizetése.** Engeldinger József városi közevetvám-felügyelő a városi jövedéki hivatal alkalmazottai nevében kérvényt intézett Nagybecskerek város képviselőtestületéhez, a melyben a jövedéki hivatal alkalmazottai fizetés és lakbérilletmény emelést, továbbá nyugdíjképeségüket kéri, indokul felhozván a nehéz megéletesi viszonyokat. A kérvény felett a város képviselőtestülete lesz hivatva dönteni.

— **A kaszinóból.** A nagybecskereki kaszinótársulat választmánya tegnap délután Franz J. L. elnöklésével ülést tartott, melyen részt vettek: Alföldy Ede, Annau Ernő dr., Knyaskó Lajos, Nónay Pál dr., Grandjean József dr., Várady Imre dr., Plech Szilárd dr., Stassik Ferenc dr., Klein Mór dr., Keszler Ferenc, Weisz Izidor és Szávics Sándor. A választmány új tagokul fölvetette: rendes tagnak járdánházi Kovács Lajos róm. kath. segédlelkész, jegyvényes tagnak dr. Hetey Zoltán pénzügyi fogalmazót. A Torontál megyei közművelődési egyesülettel rendezendő március 15-iki ünnepély megbeszélése után a választmány tárgyalás alá vette a kaszinó kibővítésére benyújtott mérnöki terveket, a melyek közül Knáb Ádám és Szöllösy Kálmán mérnökök együttes tervét fogadta el, melyek szerint a kaszinó helyiségeit 4000 korona költséggel aképen bővítendő ki, hogy a kaszinó épülethez a társalgó megnagyobbítására a fürdő felől, egy női és egy férfi tolettel szoba céljaira pedig a hid-felőli részen szárnyépületeket építenek. A tervet a választmány ilyen értelemben terjeszti előfoglalásra a kaszinó holiapi közgyűlése elé. Az alapszabályok néhány pontja módosításának tárgyalása után az ülés véget ért.

közvetlen az ebéd feltalálása előtt lementem Rugby asszonyhoz a konyhába.

— Azért jöttem ide Rugby asszony, — kezdtem tompa hangon, — hogy még egyszer beszéljek önnel és ha lehet rávegyem, hogy maradjon.

— Nem lehet, nagyságos ur, — felelt a derék hölgy, — Tamás tisztességes ember, el akar venni feleségül, s ha nem is tulságosan szeretem, mégsem adok neki kosarat. Kivéve ha...

— Kivéve ha? — kérdeztem újraledő reménykedéssel.

— Ha csak egy nálánál többet érő völegény nem ajánlkozik.

— Ah! — mondtam megsemmisülve és egy konyhaszékre rogytam.

Aztán teltek a napok és Rugby asszony mindennap csodásabb remekkel halmozta el asztalomat. Ezek az ebédek és vacsorák voltak az én kisértő démonaim. Eleinte csak mint egy abszurd, lehetetlen ötlet merült föl a lelkemben egy eszme, amelyet minden gondolkodás nélkül utasítottam el magamtól. Később azonban mind gyakrabban és gy krabban környékezett meg a gondolat, vége pedig egészen hozzászóltam lassankint és egy nap reggelinél ülve, azt mondtam magamban:

— Hát miért ne? Hiszen ez sem tartoznék a rendkívüliségek közé! Hány társasági ember

vette már el a szakácsnőjét feleségül! S végre is ez a dolog csak annyit változtatna a helyzetben, hogy Rugby asszony feloldhatatlan szerződéssel lenne hozzám szegődve.

A tizenegyedik napra elhatározásá ért a terv. Lementem a konyhába Rugby asszonyhoz, aki éppen a ruháit csomagolta és megkértem a kezét.

Mondanom sem kell talán, hogy nem kaptam kosarat, Tamást pedig, a velem szemben tanusított szemtelenségéért, a jegyváltás után azonnal elkergettem.

Hanem azért a lovakat is eladtam, mert nem akartam megint kocsihoz a házhoz.

Az én lakodalmam a múlt héten volt Rugby asszonnyal. A lakodalmi nap estéjén vacsora után Rugby asszony egy kijelentéssel lepet meg. Azt mondta:

— Holnap szakácsnő után kell néznünk.

— Mit? — kérdeztem megütődve — szakácsnő? Hiszen nekünk nincs szükségünk szakácsnőre! A te tehetségeid mellett...

— Na, ha azt hiszed, hogy én mint férjes asszony, most odaálllok majd neked főzni, akkor alaposan tévedsz! — mondta Rugby asszony méltóságjeljesen. — Nekem éppen elég volt a kotyvasztásból, jól laktam vele...

Már most mondják meg kérem, hogy miért házasodtam én meg?

John T. Nicholson.

— **Az ifjusági egyesület köréből.** A nagybecskereki ifjusági egyesületnek holnap folyó hó 6-án délután 3 órakor tartandó rendes összejövetele alkalmával Králik László főgimnáziumi tanár folytatni fogja „Petőfi egyénisége és költészet” cím alatt folyó évi január 17-én tartott előadást. Az egyet rendes tagjait ez uton is meghívja az igazgató.

— **Nagybecskerek egészsége februárban.** Dr. Weiterschan József városi főorvos most nyújtotta be a február havi egészségügyi kimutatást. A kimutatás szerint az elmúlt hóban élve született 81, halva született 1, meghalt pedig 65 ember és pedig 7 éven alól 28, hét éven felül pedig 37. A természetes halálokok a következők voltak: veleszületett gyengeségben meghalt 6, görcsökből 6, gyermekaszályban 3, béihuruban 4, roneselő toroklobban 2, vörhenyben 1, tüdőgyuladásban 3, tüdőgümőkórban 5, gutaütésben 1, vizebetegségben 3, elmebajban 1, aggkóri végkimerülésben 8, egyéb természetes halálok következtében meghalt 20. Erőszakos halál következtében 2 ember halt meg. A fentebbi adatokból itelve városunk egészségügyi viszonya az elmúlt hóban elég kedvezőnek mondható, a mennyiben a születések száma jóval meghaladja a halálozásokat. Hevenyragályos betegségek is csak szórányosan fordultak elő. Tüdővészben az elmúlt hóban összesen 5 ember halt meg. Trachomára 2361 embert vizsgáltak meg, a kik közül 8-at tényleg trachomásnak találtak. Rendőrorvosilag ötöt vizsgáltak meg s ezek közül kettőt a kórházba szállítottak. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 12 gőz és 6 formolin fecskendezéssel egybekötött lakástisztítást végeztek. Az élelmiszerek piacát februárban szintén több ízben vizsgáltak meg, mely alkalmakkor 3 ízben tapasztaltak rendelkezésséget, miért is a mulasztást terhelők ellen megindították a hivatalos eljárását.

— **A Meteor az időről.** A Meteor március 3-ikáról kelteve a következőket jelenti az időről: A február 26-iki csomópont hatása alatt beállott hidegebb jellegű változás jelzésének megfelelőleg téliesre változtatta február hó végét, de a napon végbement jelenségek folytán a hideg nem fejlődhetett ki nagyobb mérvben, mindössze egy-két fokkal süllyesztve a nulla alá a hőmérőt s erősebb havazással fehérre téve a láthatárt. Március 1—2-iki enyhébb jellegű csomópont hatása alatt azonban a hőmérséklet egy-két fokkal a nulla felé került, a havazás esőzéssé menve át, meghozva azon kellemetlen, nedves, nyirkos időt, amelyre nézve már január hó elején figyelmeztettem a tüdő- és más bajosokat, hogy a március nagymérvű és kellemetlen változásai elől, ha tehetik, enyhébb és állandóbb jellegű éghajlat alá meneküljenek. Ezt követőleg sem lesz március kedvező, kellemes hónap, igen sok csomópontjai, vagyis változások napjai folytán. Legközelebbi a 8-iki hideg jellegű, melyet megelőzőleg remélhetünk 2—3 napi állandóbb időt, minthogy a 2-iki és 8-iki csomópont közé esik néhány üres nap, valamint a 9 és 14 között. Március többi napjai igen zavaros hatásúak. Első fele hidegebb, tehát kellemetlen nedves, közepe szeles, zivataros, esetleg csapadékos, vége már enyhébb ugyan, de miután a 24-iki változások nap hidegebb jellegű, így még mindig kellemetlen változásokat várhatunk. Március hó hátra lévő változások napjai 8—9—14—16—17—18—20—24—26—27—29—31-re esnek. Április hó 10-ike, május 8-ika hideg jellegű.

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Bizonysítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 8-án.

Kalodont

nélkülözhetlen fogtisztító-szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

(95—213)

A tavaszi és nyári idényre selyemkelme, bársony, csipke- és szalag-szükségeit vásárolja

(10—185)

SZÉNÁSY, HOFFMANN és Tsa
selyemáruházában

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám.

A legnagyobb választék mindenféle selyemáruházban. Az idény összes újdonságai folyton rak-táron vannak. Szabott árak, tul-követelés kizárva.

Minták vidékre kivanatra bérmetve küldetnek.

A kishid áldozata. A kishidál tegnapelőtt történt szerencsétlenség ügyében az ügyészség megindította a vizsgálatot, vajjon nem-e történt mulasztás s ha igen, úgy kit terhel a felelősség. Lin e b a c h Józsefet különben ma délután 3 órakor temették el a régi kórház halottas kamrájából, munkástársainak élénk részvétele mellett. Itt említjük meg egyszersmint, hogy a szerencsétlenül járt munkás özvegye számára újabban Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész és N. N. küldtek 1-1 koronát s így a gyűjtés eredménye eddig 9 koronát tesz ki.

Felülfizetés. Lapunk tegnapi számában közöltük azok neveit, a kik a múlt hó 21-én rendezett beszéda alkalmával a gör. kel. szerb egyházi dalárda céljaira felülfizettek. A jegyzékből a rendezőség elnézése folytán kimaradt dr. Perisics Zoltán polgármester neve, a ki szintén 4 koronát fizetett felül.

Kiállítás Veszprém. Különösen érdekes mezőgazdasági ipari-, gazdasági gép- és állatkiállítás nyílik meg augusztus hó 28-án Veszprém-ben, melyen bemutatásra kerül az ós Bakonyvidék minden nevezetessége. A kiállítást a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület rendezi, mely kiállítás fővédnöke Tallian földmívelésügyi miniszter, a rendezőség élén pedig Kolossváry József főispán és Paur Ödön titkár faradoznak ezen speciális vidéki kiállítás rendezésén. A kiállítás a különleges bakonyi terményeken és faiparon kívül hely jut az egész ország minden érdekességének bemutatására is, miért is szívesen hívjuk fel vidékünk érdeklődőinek figyelmét is a veszprémi kiállításra. Bejelentési határidő július 1. Részletes felvilágosítást és bejelentési lapokat készséggel küld bárkinek is a „Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala Veszprém-ben.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Születések: Vörös Vilmos, rk. hivatal-szolga, leánya. — Vidá s János, rk. földmives, leánya. — Tornyánszki Károly, gk. napszámos, leánya. — Todorovics Milivoj, gk. napszámos, leánya. — Toma Anta, rk. napszámos, leánya. — Sztaity Milán, gk. szürszabó, leánya. — Bakos András, rk. földmives, leánya. — Bauer Antal, rk. eszmadia, leánya. — Radity Sándor, gk. napszámos, leánya. — Juhász Mihály, rk. földmives, leánya. — Bószity Dusan, gk. földmives, fia. — Spitz Johanna, izr. varrónő, fia. — Lackov Mária, gk. fia. — Vas Sándor, ev. ref. vasuti kalauz, leánya. — Dankulov Pál, gk. napszámos, leánya. — Tyurtyin Miklós, gk. földmives, leánya. — Krunci Boldizsár, rk. földmives, leánya. — Herberholz Henrik, rk. cipész, fia. — Szelgrád Erzsébet, rk. cseléd, fia. — Nagyiván Péter, rk. földmives, leánya. — Kozlovacski György, gk. napszámos, fia.

Halálozások: Forrai János, rk. 80 éves földmives, aggkór. — Joanovics Milivoj, gk. 5 éves, agykérelő. — Vorgity Lyubomir, gk. 9 éves, gyermekszály. — Pecigatya Lázár, gk. 24 éves napszámos, tüdővész. — Klein Béla, izr. 50 éves magánzó, gutaütés. — Watzek Pál, rk. 3 hónapos, életgyenge. — Krunity Vitályos, gk. 89 éves szappanos, gutaütés. — Özv. Pries Jánosné, szül. Kuhn Anna, rk. 57 éves, gyomorrák. — Nagy Géza, rk. 39 éves asztalos, tüdővész. — Tenyer Ilona, rk. 13 éves, hashártyalob. — Bodó Kálmán, rk. 30 éves pénzügyi irodatiszt, tüdővész. — Martinov Arkadusz, gk. 59 éves földmives, tüdővész. — Guttman David, izr. 68 éves kereskedő, gutaütés. — Tóth Róza, rk. 3 éves, veselob.

Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magának szükségletét *Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, Rottenbiller-utca 33.* A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldök. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Az összes szépítőszereket fölülmulja a közkedveit Földes-féle Margit-erme. Gyorsan és biztosan eltávolít szepőt, májfoltot, kiütéseket, ráncokat és egyéb arctisztatlanságot és így nemcsak szépít, hanem fiatalít is. Ára 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerárban, Aradon és minden gyógytárban, drogériában és illatszerekkereskedésben. Utánzatoktól óvakodjunk.

Egy hónapig ingyen. A kitünően szerkesztett és már is közkedveitű Az Ujság politikai napilap kiadóhivatala bárkinek márciusban ingyen küldi meg a lapot, aki az előfizetési összeget, ha csak egy hónapra is, április hó 1-től számítva már most beküldi a kiadóhivatalhoz, és megküldi minden előfizetőnek Mikszáth: „Az én kortársaim” című gyönyörű albumát husvétí ajándékképp, aki a lapot felévi kötelezettséggel akar negyedévenként, akár havonként előfizeti. Az Ujság-ot Gajári Ödön szerkeszti Herzeg Ferencz, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Kenedi Géza és Mikszáth Kálmán

főmunkatársak közreműködésével. Az Ujság lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk t. olvasóink szives figyelmét.

Leopold Gyula az „Általános Tudósító” szerkesztője és hirdetési iroda agilis tulajdonosa ismét megnagyobbította elsőrendű irodáját. Ugyanis Sándor Mihály fel. szerkesztésével „Sportújság” cím alatt sokat ígéro szaklapot indított. Leopold Gyula vállalatát 9 éves fennállása alatt igazán magas fokra emelte és nagyszabásúvá tette, mit élénken bizonyít az is, hogy e megbízható irodában 23 ember van alkalmazva és üzletfelei közé nemcsak Magyarország, hanem a külföld legelőkelőbb és legnagyobb hirdetői is tartoznak.

Színház és Irodalom.

A szerb színészet. Az újvidéki szerb színház igazgatósága átiratban értesítette a nagybecskereki szerb színügyi bizottságot, hogy 30 előadásra tervezett idényét májushó 15-én szándékozik megkezdeni. Ez ügyben a szerb színügyi bizottság Sztraity György gör. kel. esperes elnöklésével tegnapelőtt délután ülést tartott, a melyen elhatározta, hogy kéri fogja a színház igazgatóságát, hogy az előadásokat ne május 15-én, hanem lehetőleg július, vagy augusztusban kezdje meg.

Japán-ország. A felkelő nap birodalma, számos, eredeti, a szövegbe nyomott és színes képpel, térképpel, a legújabb angol, francia és német kútfők után. Bevezetéssel ellátta Bródy Sándor. Kiadja a Pallas irod. és nyomdai részv. társaság Budapestben. Az egész művelt világ óriási érdeklődése mellett folyó japán-orosz háboru idején a legszélesebb körű érdeklődésre tarthat számot ez a könyv, mely a távol napkeleti országot először mutatja be írásban és képből a magyar közönségnek. A kiállításban is jellegzetesen japán-könyv ugyanis láthatóan azt a célt szolgálja, hogy megismertesse az olvasót Japán életének, földjének, politikájának és társadalmának minden jelenségeivel, hogy így, míg egyrészt olvasása közben szinte beleéljük magunkat a japán életbe, másrészt biztosabb alapon ítéltethetjük meg ez érdekes faj és ország mai élet-halál harcát és várható szerepét a jövőben. E célból érdekesítő és japán illusztrációk révén szinte beszédese fejezetekben mutatja be a mai Japán s a japán hadsereget; elmondja Japán történetét a legrégibb időkől maig; megvilágítja a japán földet, képzeltet és jellemet; ismerteti a japán irodalmat, színházat és képrást s általában az egész japán művelődést, valamint a vallást és bölcselést; szemünk elé állítja a japán nők: gésák és mousmek különös, tarka életét s a jellemző japán népszokásokat; gondolkozásmodjuk megismertetésére hű fordításban ad japán meséket és közmondásokat s végül, hogy a háboru eseményeit jobban figyelemmel kísérhessük és megérthessük, csatolja a japán hadihajók sorozatának statisztikáját és Japán-ország színes térképét. Valóban, aki elolvassa ezt a könyvet, úgy érzi, hogy egy japáni utazásból tért vissza, henymásokkal gazdagon megteremtve, egy olyan egyénien művészelekű és csillogó beszédű cicerone társaságában, mint a milyen Bródy Sándor. A kinek öröme telik a hasznos és élvezetes olvasmányban, el ne mulassza ezt a könyvet, melyet a Pallas kiadóhivatala 2 koronáért (kötve 3 kor.) becsátott forgalomba, nagy 80 alakban s olyan japán címlappal, mely egy eredeti japán könyvhöz is méltó lenne. A Japán-országot a Pallas kiadóhivatala (Budapest, V. Honvéd utca 10) 2 illetve 3 kor. előzetes beküldése után bérmentve megküldi, de megszereshető a könyv minden könyvkereskedés utján is.

A Magyar Könyvtár a havi sorozata nagy-érdékű utirajzokat nyújt Tóth Rezsőtől, aki felhasználva az „Adria” északafrika járatának kényelmes alkalmatosságát, bejárta e vidéket és most eleven színekkel festi az ottani parti városok tarka és mozgalmas életét. „Északafrikai kikötők” című kis munkáját hesszonnal és gyönyörűséggel fogja olvasni mindenki. — A régi magyar irodalom köréből most Gyöngyösi István van soron, akinek epikus művei közül dr. Koitai Virgil a „Parából megéledett Phönix”-et rendezte sajtó alá és látta el jó bevezetéssel és jegyzetekkel. Gyöngyösi köteles olvasmány középiskoláinkban, melyek ezt a kitünő és olesó kiadást bizonyonyal örömmel fogják venni. — A külföldi szépirodalom kiválóbb munkáinak sorozata is folytatódik a „Magyar Könyvtár”-ban; ezáltal az olasz színműköltészet egy európai hirre vergődött remeke jelenik meg benne, amelyhez a budapesti Vig-színház egy nagy sikerének emléke is fű ödik. Bracco „Hütelen”-je valóban egyike a modern dráma legszellemebb és legmulattatóbb termékeinek, melynek számos finomságát e könyvből talán még inkább lehet élvezni mint színpadról — főképp ha a fordítás oly tökéletesen visszaadja az eredetinek minden árnyalatát, mint ez, amely Radó Antal tollát dicséri. A „Magyar Könyvtár”

e füzetekkel már a 372-dik számig nőtt: egy-egy szám ára csak 30 fillér. Teljes jegyzéket szívesen küld a kiadóhivatal Lampel R. (Wodianer F. és fiai.) cs. és kir. udvari könyvkereskedés, Budapest, Andrassy-ut 21.)

Nyilttér. *)
Nyers háncs-selyem 9-90 frt. tól 43-25 frt.ig egy teljes ruhára való.
Bérmentve és vámentesen a házhoz szállítva. Gazdag mintaválasztékot postafordultával küld.
Henneberg selyemgyára, Zürich.
25/5-3.1

Minden családnak
saját jól felfogott érdekében csakis a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé
szabadna pótléku használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.
Országgyűlés.
A képviselőház ülése március 5-én.
— Távirati tudósítás. —
Budapest, március 5.

Nevezetes ülése volt ma a képviselőház-nak. Az ülés elé az egész politikai világ rendkívüli érdeklődéssel nézett, mert a mai ülésre volt szárvá Tisza István gróf miniszterelnök indítványának a betérjesztése, mely a házszabályok ideiglenes módosításával a parlamenti rend helyreállítását célozza. Az ülésre nagy számban gyűltek össze a képviselők és a karzatok is zsufozásig megteltek. Napirend előtt Perczel Dezső elnök bejelenti, hogy Tisza István gróf miniszterelnök indítványt jegyzett be. Holló Lajos követeli az indítvány felolvasását. Elnök: Még ma kinyomatjuk és szétosztatjuk. Rakovszky István követeli, hogy az indítványt nyomban olvassák fel. Miután az indítvány nem volt kéznél, az elnök ennek beszerzéséig az ülést felfüggesztette, majd újból megnyitván az ülést, felolvastatja az indítványt. Az indítvány főbb vonásaiban a következő: Az indítvány visszavontatást vet a szószabadsággal való visszaélésre, a mely már most csak házszabályrevizióval küszöbölhető ki. Tisza István gróf miniszterelnök ezért indítványozza, hogy az ujoncjavaslatnak, az indemnitásnak, továbbá az ország pénzügyi és közgazdasági viszonyainak egy évnél hosszabb időre nem terjedhető ideiglenes pénzügyi rendezését célzó törvényjavaslatok és a megalkotandó új házszabály, — mely azonban a klotürt nem hozhatja be, — letárgyalásának tartamára legfőllebb egy

évi hatálylál a mai házszabályok módosításának. A módosiás ebből állana: A benyújtott törvényjavaslatok tárgyalásánál a Ház legfőbb két szónok meghallgatása után egyszerű szavazással dönthet. (Élénk helyeslés a jobboldalról.) A bizottsági jelentés beadására a Ház záros határidőt tűzhet ki, egyes javaslatok tárgyalásakor pedig 50 képviselőnek, az elnökhöz írásban beadott indítványára a Ház egyszerű szavazással megállapíthatja az azok letárgyalásárasztant időt, a melynek letelte után további tanácskozásnak vagy bárminő kérdés közbevetésének helye nincs a határozatok egyszerű szavazással meghozatnak. Az indítvány intézkedései között van, hogy a zárt ülésre vonatkozó határozmányok hatályon kívül helyeztetnek, az idő kihuzása céljából való felszólalások megülthetők s a rendezavarókat az elnök az ülésről kitilthetja.

Az indítványt természetesen az obstruálók óriási lármával és zajjal kísérték. Rakovszky István: Zárt ülést, zárt ülést!

A Szederkényi-párton és a néppárton nyomban körözni is kezdtek az ivet, mire azonban azt elkészítették, az elnök elrendelte a bírálbizottsági tagok választását, majd Okolicsányi László mondott záróbeszédet.

Az indítvány az obstruálókra igen lesújtólag hatott, úgy, hogy maguk a vezetők, Ugron Gábor, Holló Lajos, Szederkényi Nándor is engedett s mindössze már csak három ember tartja magát az obstrukciósok közül. Ilyen körülmények között valószínű, hogy az ujoncjavaslatokat hétfőn megszavazzák.

Az orosz-japán háború.

A helyzet a tengeren.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból érkezett táviratok szerint a tengeren most napok óta teljes csönd uralkodik. Az orosz hajóraj téltenségre van kárthatatva s a tengeren most teljesen a japánok uralkodnak, kiknek hajóhada állandóan Korea partjai körül és Port-Arthur tájékán cirkál.

A szárazföldön.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint a japánok eddig mintegy 40000 főnyi hadsereget szállítottak Korea különböző pontjain a szárazföldre. A csapatok partraszállása akadálytalanul folyik, miután az orosz hajóraj nem képes azt megakadályozni. Korea tele van japán katonasággal és tisztviselőkkel, a kik már az ottani közigazgatást is kezükbe vették, úgy hogy Koreát a japánok által okupálnak lehet tekinteni.

Port-Arthurt körülzárták.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból érkezett táviratok szerint a japánok Port-Arthurt már a szárazföldről is körülzárták. A japánok bizton remélik, hogy Port-Arthur a jövő hét folyamán a kezükbe kerül.

A szabadelvűpárt értekezlete.

Budapest, március 5. (A „Torontál” ered. táv.) Az országgyűlési szabadelvűpárt tegnap este Podmaniczky Frigyes báró elnökle alatt ülést tartott, melyen részletesen ismertette a parlamenti rend helyreállítására és a házszabályok módosítására vonatkozó tervét.

A mai képviselőházi ülésen beadott indítvány szerinti tervet a szabadelvűpárt egyhangú zajos helyesléssel és éljenzéssel fogadta.

Konkoly-Thege Sándor a szabadelvű párt közkatonának nevében biztosítja a kormányt a párt változhatlan és rendit-

hetellen, hűséges támogatásáról a nemzeti intézmények kiépítése terén folytatott munkájában.

Ezután a miniszterelnök előterjesztése egyhangulag elfogadtván, az értekezlet a miniszterelnök elletésével oszlott szét.

Pártközi konferencia.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökben mondják, ma este 9 órakor pártközi konferencia lesz, mely egyezséget próbál létrehozni a békés kibontakozásra.

A hercegprimás meggyógyult.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vaszary Kolos biboros hercegprimás állapota annyira javult, hogy beteggyárból már felkelt. Az orvosok véleménye szerint a hercegprimás egészsége most már helyreállott, de még egy kis ideig a zord időre való tekintettel szobáját nem hagyhatja el.

A német császár utazása.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből megerősítik, hogy a német császár jövő héten, március 12-én Brémából utra kel déli útjára. A német császár déli útját egy hónapra tervezik.

Nagy bankóhamisítás.

Budapest, március 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Udineből jelentik, az ottani hatóságok nagy bankóhamisítást fedeztek fel. Egy közeli faluban ugyanis a csendőrök rajt csíptek egy Picó Dávid nevű 19 éves fiatalembert, mikor hamis huszkoronás bankókat akart értékesíteni. Picó lakásán házkutatást tartottak s ez alkalommal tizenhét darab hamis huszkoronás bankjegyet találtak. A rendőrség széles körben folytatja a vizsgálatot.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. március 5.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.40	8.65	80	8.75	9.—
Pestvidéki uj	76	8.45	8.70	80	8.70	8.85
Bánsági uj	76	8.30	8.60	80	8.60	8.80
Bácskai uj	76	8.40	8.65	80	0.—	0.—
Rozs	uj elsőrendű	70—75	—	7.70	6.85	—
„	„ másodrendű	—	—	6.90	6.70	—
Árpa	„ takarmány	60—62	—	5.90	6.10	—
„	„ égetni való	62—64	—	5.80	5.90	—
Zab	„ sörfőzésre való	64—66	—	0.—	0.—	—
Tengeri	„ bányai	39—41	—	6.—	6.20	—
„	„ másnemű	—	—	5.95	6.—	—
„	„	—	—	0.—	0.—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, március 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.53	—	—
Buza (októberre 1904.)	8.42	—	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.41	—	—
Zab (áprilisra)	5.73	—	—
Zab (októberre)	—	—	—
Rozs (áprilisra)	6.77	—	—
Rozs (októberre)	—	—	—

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Panesováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunarról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Panesováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Panesovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Panesova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Magyar-Ittebe község előjárótól.

489/1904. szám.

228-11

Árverési hirdetés.

Alólírott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 2 drb. sertéskan folyó hó 11-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a község háza udvarán a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Magyar Itteben, 1904. március 2.

D. Bodó Mátyás,
jegyző.

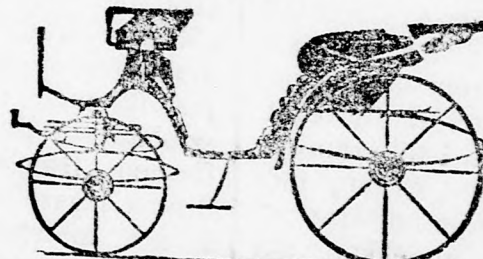
Simon Péter,
bíró.

Hitelt nyujtok

1—2—3 évre (kamattól): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.
A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Mindenemű kocsikat (hintó, homokfuó, halotti s más egyébül) készítek a legújabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy jutányosan cserélek be ócskát = ujak fejében. =

E szakmába vágó kovács, bogár és nyerges munkát szintén elvállalok.

Versenyképesség!

AMEND FERENC kocsigyártó
Nagybecskerek Aradai-ut. a régi kórházzal szemben

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
oszt. és kir.
udvari szállítók pezsgő pincéi
BUDAFOK.

(19-25.3)

2119. sz. 1904. 276-271

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-József országos vásár március hó 17-től bezárólag március hó 21-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra, március hó 17-től osztoftörökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.
Temesvárott, 1904. évi február hó 22-én.
A városi főkapitányságtól.

Bandl Rezső, főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági, kereskedelmi- és ipar-vásár.

A legtisztább párolatu cognac a magyar-francia cognac-gyáré Világos.

Kapható minden nagyobb fűszer- és csomagoló-kereskedésben.

(6-18.5)

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 34 év óta megbízható befizetésül alkalmaztatik külsőleg, ezenal és megbűbéséknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt gyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 50 f. 1 k. 40 f. és 2 k. arban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forgalmaz: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, oszt. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

(7-25.12)

GYOMORBAJOSOKNAK.

Mindazoknak, kik meghűlés, gyomortulterhelés, hiányos táplálkozás vagy nehezen emészthető túlforró vagy hideg ételekkel, vagy rendetlen életmóddal gyomorbajt: gyomorkatarrust, gyomorgörcsöt, gyomorfájást, emésztési zavarokat, elnyálgasodást stb. szereztek, ezennel kitűnő háziszert ajánlunk. Ez az évek óta előnyösen ismert, az emésztést elősegítő és vértisztító szer a

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ez a gyógyfü-bor kitűnő gyógyhatásának ellensért füvekből és jó borból készült; erősíti és élteti az egész emésztésszervezetet. Anélkül, hogy hájto hatása lenne. Ez a gyógybor eltávolít minden zavart a vérényekből, megtisztítja a vért a betegséget okozó anyagoktól és új vér képzésére elősegíti.

A gyógybornak még idejekorán való használatát a kezdődő gyomorbajt csírájában fojtja meg. Nem kellene tehát késlekedni használatát más gyomorrontó, az egészséget veszélyeztető szerek megvétele előtt igénybe venni. Akárhányszor már első használat után eltűnt minden gyomorbajt jező tünet, mint: a fejfájást, gyomorgörcsöt, felvadászt, hányással járó rossztűnetet, mely krónikus különösen régi bajoknál) annál hevesebben szokott föllépni.

A székrekedés és ennek kellemetlen következményeit, mint: szorultást a vesében, a májban való vértelítést, szívdobogást, álmatlanságot stb., a gyógybor gyorsan és enyhén megszünteti. A gyógybor elmulasztja a rossz emésztést, az emésztési szerveket könnyű kiválás által szinte megújítja és megszabadítja a gyomrot és beleket a káros anyagoktól.

Sóványosság, sápadtság, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképzés és a máj beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság mellett elernyedés és kedélyhangoltság, valamint gyors fejfájás és álmatlan éjszakák következtében az ilyen betegek gyakran lassan elsanyvednek. A gyógyfü-bor a meggyöngült életerőt helyreállítja — A gyógyfü-bor növeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, megjavítja a vérképzést, megnyugtatja az izgatott idegeket és a betegnek új erőt, új életet ad. Ezt számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja.

A gyógyfü-bor kapható 3 és 4 koronás palackokban a következő helységektől: **gyógyszer-árakban, u. m.: Nagybecskerek, Elemér, Roman-Ecska, Mosorin, Józseffalva, Csurog, Gyurgyevó, Bács-Tisza, Földvár, Kumán, Melence, Bégaszentgyörgy, Istvánföld, Erneszthalva, Botos, Tomasev, Ozora, Jarkovác, Farkasd, Perlasz, Titel, Szankamen, Uj Karlovicz, F.-Kovil, Raes, Temern, Bács-Szent-Tamás, Török-Becse, Uj-Becse, Basahid, Torda, Szerb-Itébe, O-Becse, Franyova, Párdány, Szakula, Iudia, Pétervárad, Ujvidék, stb., ugymint valamennyi helységben Ausztria-Magyarországnak.**

A nagybecskereki gyógyszerár szállít eredeti áron 3 és több üveg gyógyfübort Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!
Mindenki rendeljen

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bort.

(8-10.5)

A torontál-keresztési tejszövetkezet

III-ik zárszámadása

1903. évről.

Mérleg-számla.

Vagyon.	Korona-érték.	Teher.	
Készpénz	2 77	Adósság	75 —
Leltár	1608 74	Üzletrészek befizetése	1711 51
Alakulási költség	175 —	Feleknek tejért kifizetett	1928 89
Tejszínert	2211 12	Szolgának	132 —
		Tüzifa	24 —
		Házbér	60 —
		Gépjavitás	38 —
		Könyv- és nyomtatványok	25 46
		Készpénz	2 77
	3997 63		3997 63

Kelt Keresztesen, 1903. évi december hó 31-én.

Igazgatóság: (224-1.1)

Kovács István s. k., Simon András s. k., Kubik István s. k.
elnök.

A felügyelő-bizottság:
Kalmusz János s. k., Kovács János s. k.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.

Ellien!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jákobi Ármán, Kellner József, Vantoch Zsigmond gyógyszerárakban. — Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógyszerárakban. — Szerb-Módoson: J. Grab Ferenc gyógyszerárakban.

(12-15.10)